

Punkt 3.

Orientering om evaluering af understøttende undervisning

2019-034253

Skoleforvaltningen fremsender til Skoleudvalgets orientering, evaluering af understøttende undervisning.

Skoleleder Ulla Loft Jacobsen og pædagog Lone Jakobsen fra Tylstrup Skole deltager under præsentation af punktet.

Sagsbeskrivelse

Nærværende sag fremlægger resultater af evaluering af understøttende undervisning gennemført i juni 2019.

Baggrund

På Skoleudvalgs mødet den 26. februar fremlagde Skoleudvalget et ønske om en nærmere analyse på fordelingen mellem faggrupperne i den understøttende undervisning (UU), herunder lærere, pædagoger og eksterne undervisere. I forbindelse med den forestående evaluering og godkendelse af aftale om justeringer af folkeskolen besluttede forvaltningsledelsen, at evalueringen også skulle undersøge, om skolerne kan fastholde kvaliteten i den understøttende undervisning med justeringerne i lovgivningen.

Formål

Evalueringen har til formål

- at belyse den eksisterende praksis i den understøttende undervisning,
- at vurdere, om kvaliteten i den understøttende undervisning kan fastholdes med de lovgivningsmæssige ændringer der er sket i forbindelse med justering af folkeskolen,
- at belyse fordelingen mellem faggrupperne, der varetager den understøttende undervisning.

Evalueringen er baseret på skolernes eksisterende praksis og forventninger til praksis efter de nye justeringer iværksættes i skoleåret 2019/20.

Metode

Evalueringen bygger på VIVE (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) rapporter fra 2018 "De yngste elevers hverdag i folkeskolen" og "Lærere og pædagogers oplevelse af den længere og mere varierede skoledag i folkeskolereformens fjerde år", og er suppleret med kvantitativt og kvalitativt data fra seks skoler i Aalborg Kommune. Af de seks skoler kan to karakteriseres som store skoler, to er mellemstørrelses skoler, mens to af skolerne er blandt kommunens mindste. Skolerne er tilfældig udvalgt med baggrund i disse kriterier.

Udvælgelsen af skoler er således foretaget med ambitionen om, at få besvarelser fra et repræsentativt udsnit af Aalborg Kommunes 48 folkeskoler. Det er således vurderingen, at VIVE rapporter sammenholdt med dataindsamlingen fra de seks skoler kan repræsentere et bredt felt af skoler i Aalborg Kommune.

Den kvantitative del af evalueringen består af et spørgeskema og den kvalitative del består af to fokusgruppeinterviews, hvor der i hvert interview deltog tre skoler repræsenteret gennem medlem af skolens ledelsesteam. Der indgår ikke praktikere i undersøgelsen, hvorfor der er fokus på at inddrage resultater fra VIVE rapporter til at understøtte den forestående evaluering blandt 6 af kommunens skoler.

Økonomi

Nedenstående skema viser ressourcetildelingen til den understøttende undervisning over 5 år.

	Total (kr.)	Lærertimer	Pædagogtimer	Drift (kr.)
16/17	96.000.000	161.378	161.378	6.713.000
17/18	91.100.000	153.347	153.347	6.303.000
18/19	89.400.000	153.835	153.835	4.323.000
19/20	77.100.000	133.196	129.844*	4.323.000

* Pædagogtimer lavere end lærertimer pga. ændret folkeskolereform.

I forbindelse med justeringer af folkeskolen følger et mål om, at kvaliteten i den understøttende undervisning skal styrkes, så den kommer til at virke godt og efter hensigten på alle skoler. Den understøttende undervisning skal hænge bedre sammen med og understøtte folkeskolens formål, skolens undervisning i fagene og obligatoriske emner og sikre en mere varieret skoledag, med bevægelse og hvor det omgivende samfund inddrages. Kvalitetsløftet finansieres bl.a. ved, at der frigives ressourcer ved implementering af en kortere skoledag samt ved DUT-kompensation (Det Udvidede Totalbalanceprincip). DUT indebærer, at staten kompenserer kommuner og regioner for kommunale og regionale udgiftsændringer som følge af blandt andet ny lovgivning).

I aftalen forventes, at de ekstra ressourcer prioriteres til:

- Færre elever per underviser, to-voksenundervisning, holddannelse, undervisning tilpasset elevernes forskellige faglige udvikling mv.
- At øge tiden til planlægning af og opfølgning på den understøttende undervisning

Evalueringens resultater

Nuværende praksis

I forhold til den indholdsmæssige praksis i UU-timerne i evalueringen, så fylder motion og bevægelse samt emnet vedrørende elevens alsidige og sociale udvikling tilsammen op mod 2/3 af tiden i indskolingen. På mellemtrinet og i udskolingen udgør faglig fordybelse det primære emne i den understøttende undervisning.

I den faglige fordybelse er det ofte aktiviteter der understøtter den fagfaglige undervisning. At den faglige fordybelse fylder mindre i indskolingen, end på de andre klassetrin, kan skyldes, at der i indskolingen ofte er mere fokus på at arbejde med klassens sociale liv og gøre eleverne trygge ved skolens hverdag.

Derudover fremgår det af VIVE rapporten "Lærere og pædagogers oplevelse af den længere og mere varierede skoledag i folkeskolereformens fjerde år", at for indskolingen foregår den faglige fordybelse hovedsageligt som en del af den fagspecifikke undervisning.

Fremtidig praksis

På baggrund af spørgeskema og kvalitative interviews synes det at kunne konkluderes, at en del af skolerne mener, at de får et større udbytte af at forkorte skoledagen. Dette begrundes blandt andet med at det giver bedre mulighed for at lave holddeling med tolærerordning, hvor der vurderes at være et større fagligt udbytte. Ydermere nævnes fordele som at lærerne får mere forberedelsestid, samt at de sidste timer i skoledagen er lang for særligt eleverne i de mindste klasser.

Organisering

Arbejdet med at organisere den understøttende undervisning er for alle 6 skoler overvejende lagt ud til teamene. Dermed er det også de enkelte teams der er ansvarlige for opfølgningen og evalueringen af den understøttende undervisning.

Da organiseringen er lagt ud til teamene, så bliver det også tydeliggjort i evalueringen, at de enkelte emner i den understøttende undervisning varetages af den medarbejder der har interessen eller kompetencen herfor. Dermed er det ikke styret af beslutningen om, at den understøttende undervisning skal varetages af 45% lærere, 45% pædagoger og 10% eksterne undervisere, men nærmere om hvilke kompetencer og interesser der er i teamet.

Antallet af UU-timer på en årgang falder gradvist i takt med, at eleverne bliver ældre. 5 ud af de 6 skoler organiserer en betydelig del af UU-timerne som særskilte moduler, mens kun én af skolerne har integreret UU-timerne helt i den fagdelte undervisning.

Fordeling mellem faggrupper

De deltagende skoler varierer fordelingen mellem de forskellige faggrupper på tværs af klassetrin. I indskolingen varetager pædagogerne omkring 2/3 af den understøttende undervisning, mens lærerne overtager ansvaret for flere UU-timer på mellemtrinet og i udskolingen, hvor eksterne undervisere varetager knap 7% UU-timerne. Skolerne giver udtryk for, at der er et godt samarbejde, lærer og pædagoger imellem.

Tabellen viser den procentvise fordeling mellem faggrupperne baseret på de 6 deltagende skoler.

	0. kl.	1. kl.	2. kl.	3. kl.	4. kl.	5. kl.	6. kl.	7. kl.	8. kl.	9. kl.
Lærere	24%	32,9%	31,4%	48,9%	82,8%	41,4%	59,1%	60%	60%	60%
Pædagoger	75,3%	65,7%	66,6%	49,1%	13,9%	55,2%	33,3%	33,3%	33%	33%
Eksterne undervisere	0,7%	1,3%	2%	2%	3,3%	3,3%	5%	6,7%	6,7%	6,7%

Opsamling

Det vurderes, at skolerne ser positivt på de nye justeringer, som gør at der bliver bedre mulighed for tolærerordning, som skolerne forventede at give et bedre fagligt udbytte for eleverne. Evalueringen viser, at 60% af skolerne planlægger at forkorte skoledagen for mellemtrinnet, 40% for udskolingen og 20% for indskolingen. Dette kan muligvis betyde, at der forekommer kvalitative såvel som kvantitative ændringer af den understøttende undervisning på kommunens skoler.

Dog skal det nævnes at evalueringen også har vist, at der er en begrænset systematik i skolernes evaluering af den understøttende undervisning. Derfor er der ikke et retvisende billede af kvaliteten af den eksisterende understøttende undervisning.

I forhold til beslutningen om fordelingen mellem faggrupper der varetager den understøttende undervisning, er skolernes ledelse opmærksom på denne. Men opgavefordelingen i teamene er de ikke involveret i. I forhold til evalueringen varetager lærerne i gennemsnit ca. 50%, pædagogerne 46% og eksterne 4%. Dermed er der ikke langt fra målet i beslutningen og evalueringens resultat i forhold til lærerne og pædagogernes fordeling. Hvorimod de eksterne undervisere ikke varetager en stor del af den understøttende undervisning, særligt i indskolingen.

At pædagogerne varetager de fleste UU-timer i indskolingen er forventeligt, da det ofte er her at pædagogernes faglige kompetencer og personlige kendskab til dels aldersgruppen og børnene kan komme til udtryk. Pædagogerne har derfor i indskolingen en særlig mulighed for at bringe deres relationer til børnene i spil på tværs af skole og DUS.

På baggrund af evalueringens resultater vil der i regi af hvordan Skoleforvaltningen arbejder med øget kvalitet være i læringssamtalerne med skolerne et fokus på arbejdet med den understøttende undervisning.

Bilag:

Evaluering af understøttende undervisning 2019